

ERNSTA GLIKA VĀRDS MŪSDIENU ALŪKSNĒ

Maršruts GPX formātā

~1,5 h | 4 km

Maršruts

Viena no izcilākajām 17. gadsimta personībām, kas dzīvoja un strādāja Alūksnes novadā, bija vācu mācītājs, skolotājs un literārais darbinieks Ernsts Gliks (1654–1765). Mācītāja lielākais devums Latvijas kultūrvēsturē ir Bībeles tulkojums no senajām valodām latviešu valodā, ko Gliks paveica, dzīvojot un strādājot Alūksnes draudzē. Latviešu valodā aizvien lietojam daudzus vārdus, ko E. Gliks radīja Bībeles tulkošanas laikā, piemēram, dzimtene, pamats, noziedzība, vadonis, viesības u.c. Nozīmīgs ir mācītāja ieguldījums latviešu tautas izglītošanā pašreizējā Alūksnes novada teritorijā izveidojot pirmās skolas latviešu zemnieku bērniem Vidzemē – Opekalnā, Zeltiņos un Alūksnē. Viņa vadībā Alūksnē sagatavoja jaunus skolotājus visam Vidzemes novadam. Mūsdienā Alūksnē aizvien daudzas vietas un notikumi saistīti ar Glika vārdu.

Maršruta gaita

Ernsta Glika Bībeles muzejs – Alūksnes Eвангелiski luteriskā baznīca – Mācītājmuiža – Glika ozoli – Kanceles kalniņš – Pirmiņas akmens pirmajai skolai – Glika iela – Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzija – Alūksnes Svētā Bonifācija Romas Katoļu baznīca – Ernsta Glika Bībeles muzejs

Ceļa segums

Asfalta segums

Ieteicamais laiks

Aprīļa beigas – oktobris

Garums

Aptuveni 4 km

Ilgums

Aptuveni 1,5 stundas

Grūtības pakāpe

Viegla

Sākuma punkts, beigu punkts

Auto stāvieta pie Bībeles muzeja

GPS: 57.4251, 27.048

Marķējums

Apļveida taka, dabā nav marķēta

Iesakām apskatīt arī šos ar Ernstu Gliku un viņa vārdu Alūksnē saistītos objektus:

Ernsta Glika pamatskola

Lielā Ezera iela 24 (GPS: 57.4207, 27.0441)

Vēsturiskais skolas nams, kurā mūsdienās atrodas Alūksnes novada bibliotēka. Godinot Glika devumu latviešu skološanā, 1933. gadā Glika vārdu dod šajā ēkā esošajai pamatskolai.

Alūksnes novada karogs

Dārza iela 11 (GPS: 57.4204, 27.0505)

Bībele kā novada simbols ietverta arī mākslinieka Ivara Pilipa-Matisona veidotajā un 2011. gadā iesvētītajā Alūksnes novada karogā. Sudraba un purpurkrāsas karoga centrā atrodas novada ģerbonis ar Bībeli un trijstūrī novietotiem robežstabiem. Ikdienā novada karogs plīvo pie Alūksnes novada pašvaldības ēkas.

Apbalvojums "Sudraba zīle"

Pils iela 74 (GPS: 57.4228, 27.0545)

Glika ozolu zīle kā novada atpazīstamības simbols ietverta Alūksnes novada pašvaldības augstākā apbalvojuma "Sudraba zīle" dizainā. Alūksnietim Vilnim Blūmam piešķirtais apbalvojums skatāms Alūksnes novada muzeja ekspozīcijā "Laikmeta mielasts".

Alūksnes viduslaiku pils

Pilssalas iela 5 (GPS: 57.4285, 27.0526)

Gliks Alūksni bija spiests atstāt 1702. gada rudenī, kad krievu armija nopostīja miestu. Apmēram 1500 iedzīvotājus, tajā skaitā Ernstu Gliku un viņa ģimeni, no iznīcinātā miesta saņēma gūstā un aizveda uz Krieviju.

Serviss

Digitāls diennakts tūrisma informācijas punkts

Auto stāvlaukums Pils ielā 25A, Alūksnē

GPS: 57.4245, 27.0487

Alūksnes Tūrisma informācijas centrs

Ojāra Vācieša ielā 1, Alūksnē

GPS: 57.4241, 27.0527

Pastaiga ir ieguldījums Tavā veselībā!

Pastaiga:

- Samazina stresu un spriedzi
- Uzlabo domāšanas, spriešanas un koncentrēšanās spējas
- Uzlabo līdzsvaru
- Nodrošina veselīga ķermeņa svara saglabāšanos
- Palielina muskuļu masu un spēku

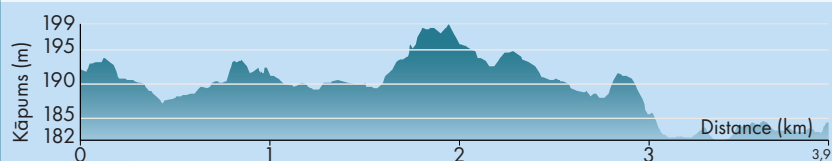

Foto: Alūksnes tūrisma informācijas centra arhīvs

Foto: Vita Rence

Foto: Vita Rence

Foto: Vita Rence

Foto: Ints Vikmanis

visit **Alūksne**
Oļņkšua

Alūksnes Tūrisma
informācijas centrs
Ojāra Vācieša iela 1, Alūksne,
Alūksnes novads, LV-4301

+371 29130280, +371 25442335
tic@aluksne.lv | www.visitaluksne.lv

~1,5 h | 4 km

**ERNSTA GLIKA VĀRDS
MŪSDIENU ALŪKSNE****1 Ernsta Glika Bībeles muzejs****Pils iela 25A (GPS: 57.4244, 27.0487)**

Ernsta Glika piemiņu Alūksnē glabā viņa vārdā nosauktais Bībeles muzejs, kurš darbību uzsāka 1991. gadā un ir vienīgais šāda veida muzejs Eiropā. Muzejs ir praktisks pierādījums kristīgai ticībai Latvijā. Muzeja plašajā kolekcijā ir gan Glika Bībeles pirmizdevuma (1689.g.) viens no 1500 eksemplāriem, kuru Alūksnes draudze rūpīgi glabāja padomju gados, gan Bībeles, kas izdotas no 1764. gada līdz jaunākajiem izdevumiem, tāpat 1654. un 1764. gada sprediķu grāmatas, dažādi dziesmu un lūgšanu grāmatu izdevumi un Svēto Rakstu grāmatas cittautei valodās.

**2 Piemiņas vieta Ernstam
Glikam Alūksnes Eвангелiski
luteriskajā baznīcā****Pils iela 25 (GPS: 57.4252, 27.04854)**

Baznīcā skatāma piemiņas plāksne Ernstam Glikam. Kapsēta Maskavā, kurā tika apglabts E. Gliks, mūsdienās vairs nepastāv, bet ir saglabājies vēsturnieka Nikolaja Karmzina 1812. gadā veiktais kapakmens teksta noraksts, kas iekalts 2005. gadā baznīcā atklātajā piemiņas plāksnē. Savukārt baznīcas pagalmā aug no Glika dzimtas pilsētas Vētinas Vācijā atvestais un iestādītais pilādzis.

**3 Mācītājmuiža. Glika zāle un
Glika kapela****Pils iela 15 (GPS: 57.4271, 27.0408)**

Bībeles tulkotāja gaitas saistītas ar mācītājmuižu, kurā E. Gliks dzīvoja laikā no 1683. līdz 1702. gadam. Pēc pārcelšanās uz Alūksni, mācītāja materiālais stāvoklis būtiski uzlabojās, jo šajā laikā Alūksnes draudze bija lielākā Vidzemes latviešu daļā, bet Alūksnes mācītājmuiža trešā lielākā. Lielā Ziemeļu kara laikā Glika māju nopostīja krievu karaspēks, bet pastorāts jeb mācītājmuiža, atjaunota uz tiem pašiem pamatiem, darbojas arī šodien. Ēkā esošajai zālei un kapelai dots ievērojamā mācītāja vārds.

4 Glika ozoli**Pils iela 15A (GPS 57.4275, 27.0408)**

Pabeidzot Bībeles tulkošanu latviešu valodā, Ernsts Gliks mācītājmuižas dārzā iestādīja divus ozolus – 1685. gadā pārtulkotot Jauno Derību un 1689. gadā Veco Derību. Šodien kuplie ozoli ir kļuvuši par vienu no Alūksnes simboliem un vieni no nedaudziem dižkokiem Latvijā, kuriem zināms stādīšanas gads. Atzīmējot reformācijas piekto simtgadi Latvijā 2022. gadā visā valstī tika stādīti ozoli, kas izaudzēti no Glika ozolu zīlēm. Blakus dižajiem Glika ozoliem zaļo vēl divi ozoliņi, kas iestādīti 2017. gadā par godu trešajam Bībeles tulkojumam latviešu valodā.

5 Kanceles kalniņš**Pils un Miera ielu krustojums (GPS: 57.43218, 27.0404)**

E. Glika kalpošanās laikā Alūksnē dievnams atradās mācītājmuižas tuvumā esošajā kalniņā. Baznīcu šajā vietā uzcelta 1673. gadā, un tur tā atradās, līdz Lielā Ziemeļu kara laikā. Vietā, kur senāk atradās baznīcas kancele, uzstādīta granīta piemiņas zīme, un no tās pakalns ieguvis nosaukumu – Kanceles kalniņš.

6 Piemiņas akmens pirmajai skolai**Alsviķu iela 1 (GPS: 57.4319, 27.0378)**

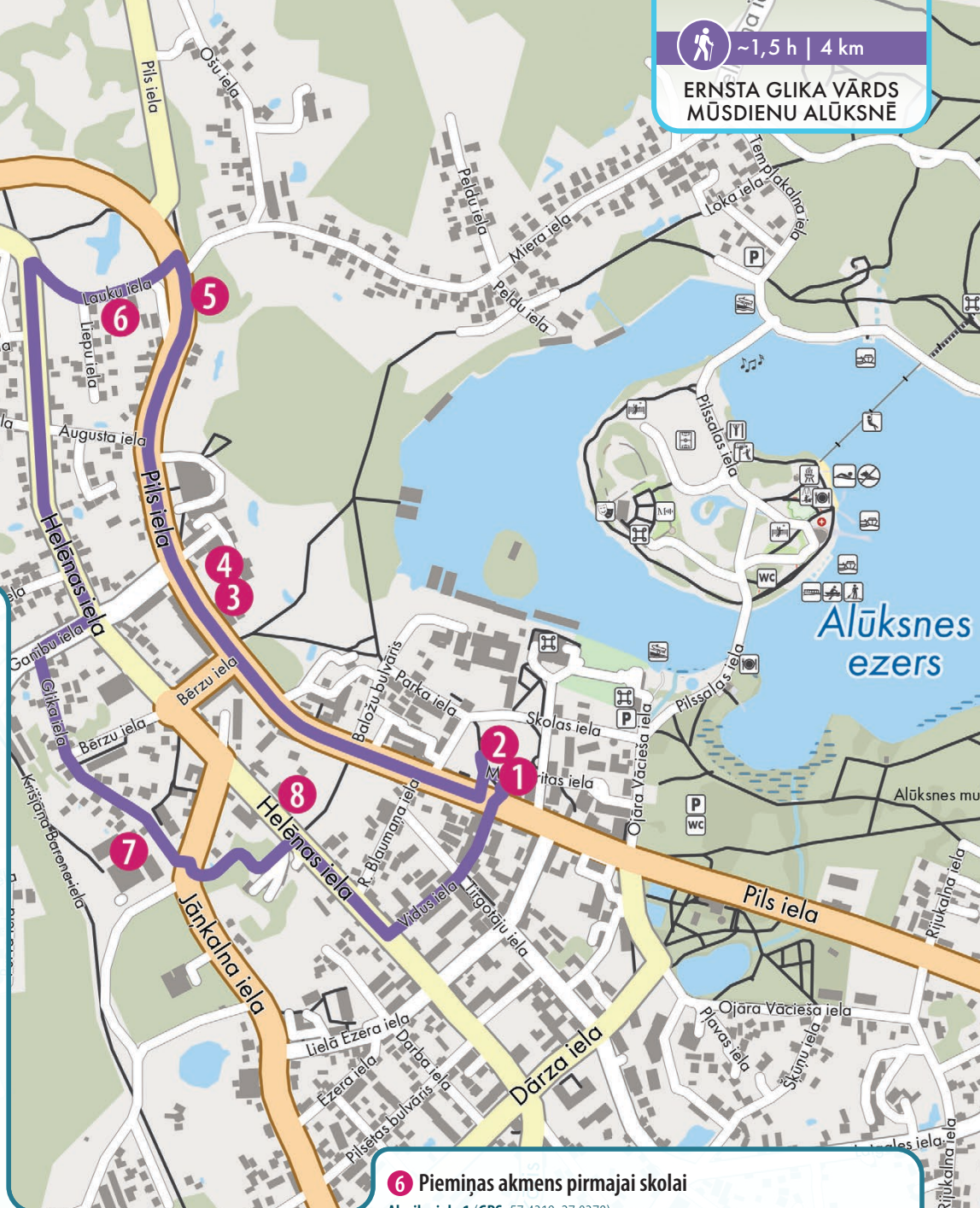
Izglītību E. Gliks uzskatīja par vienīgu iespēju, kā latviešus pievērst kristīgajai ticībai. Tāpēc viens no pirmajiem mācītāja darbiem Alūksnē bija skolas atvēršana latviešu zemnieku bērniem. 1683. gadā iepretim tagadējam Kanceles kalniņam sāka darbu pirmā zemnieku bērnu skola Vidzemē, kurā mācības notika dzimtajā valodā. Pēc 300 gadiem pirmās skolas vietā atklāja piemiņas akmeni.

7 Glika iela un Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzija**Glika iela 10 (GPS: 57.4233, 27.0378)**

Glika ielu Alūksnē izveidoja 1920. gados, kad pēc zemes reformas šeit zemes piešķīra Neatkarības kara dalībniekiem un sāka veidoties apbūve. Periodiskā rodama informācija, ka 1930. gadu beigās šeit bija iecerēta izveidot Glika parku. Ielas ievērojamākā ēka ir pēc arhitektes jaunlaicnietes Elzas Melderes–Ziemeles projekta 1938. gadā uzceltā skola, kura no 1989. gada nes Ernsta Glika vārdu.

8 Alūksnes Svētā Bonifācija Romas katoļu baznīca**Helēnas iela 31 (GPS: 57.4244, 27.0423)**

Bībeles attēls kā Alūksnes atpazīstamības simbols ietverts 1925. gadā apstiprinātajā pilsētas ģerbonī. Ikdienā ģerbonis redzams Alūksnes jaunākā dievnama – Alūksnes Svētā Bonifācija Romas katoļu baznīcas – interjerā, kuru izveidoja Rīgas Mākslas un Mediju tehnikuma Koka mākslas un metāla mākslas nodaļas 2021. gada absolventi pasniedzēja Arvīda Verzas vadībā. Šis ģerbonis ietverts arī pilsētas karogā, ko iedzīvotāji svinīgi paceļ pilsētai nozīmīgos notikumos, visbiežāk pilsētas svētkos.

Alūksnes
ezers